

Religion B – valgfag, august 2017

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

På videnskabelig, ikke-konfessionel baggrund beskrives, analyseres og fortolkes religioner og deres centrale fænomener i forhold til individ, gruppe, samfund, kultur og natur.

Faget omfatter religionernes oprindelse, deres historiske udvikling, deres nutidige skikkelser og deres virkningshistorie. Fagets perspektiv er globalt. Religionernes rolle for europæisk og dansk idéhistorie og identitetsdannelse tillægges særlig opmærksomhed.

Der arbejdes primært med tekster. Herudover indgår andre former for kildemateriale.

1.2. Formål

Gennem faget opnår eleverne viden om, kundskaber om og forståelse af religioner og religioners betydning for mennesker og samfund, og dermed styrket deres almindelige dannelse. De får indsigt i ligheder og forskelle inden for de enkelte religioner og mellem religionerne indbyrdes. Eleverne får styrket deres studiekompetence og tilegner sig forudsætninger for at analysere, tage stilling til og agere i forhold til religioners rolle i en nutidig lokal, national og global sammenhæng, og faget giver forståelse for, hvordan egne og andres holdninger kan være påvirket af forskellige religiøse og sekulære traditioner. Eleverne får indsigt i, hvordan fagligt baseret viden om religion bidrager til en kvalificeret varetagelse af flere forskellige funktioner og erhverv i en globaliseret og multikulturel verden.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Eleverne skal kunne:

- disponere en mundtlig fremstilling af et religionsfagligt stof og anvende religionsfaglig terminologi, teori og metode
- redegøre for centrale sider ved kristendom og islam samt hinduisme eller buddhisme, herunder disse religioners formative, historiske og nutidige skikkelser
- redegøre for væsentlige sider af yderligere én valgfri religion og et veldefineret religionsfagligt emne
- karakterisere og analysere forskelligartede materialer med anvendelse af religionsfaglige begreber og -teorier
- karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefraperspektiver
- karakterisere og analysere væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og nutidige samfund i en globaliseret verden, samt anvende religionsfaglige tilgange til bedre at forstå og håndtere aktuelle problemstillinger og konflikter
- behandle problemstillinger i samspil med andre fag
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder
- analysere en længere, kompleks religiøs eller religionsvidenskabelig tekst
- udarbejde et mindre, religionsvidenskabeligt baseret projekt.

2.2. Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kernestoffet er:

- kristendom set i globalt perspektiv, samt europæiske og danske fremtrædelsesformer. I arbejdet indgår tekster fra Det Gamle og Det Nye Testamente, samt andre tekster fra kristendommens historie og nutidige tekster
- islam set i globalt perspektiv, samt europæiske og danske fremtrædelsesformer. I arbejdet indgår tekster fra Koranen og hadithsamlinger samt andre historiske og nutidige tekster
- buddhisme eller hinduisme, herunder tekster fra religionernes tidlige udviklingshistorie og nutiden
- væsentlige sider af yderligere mindst én valgfri religion
- et veldefineret religionsfagligt emne
- religionsvidenskabelig teori, metode og terminologi

– hovedværkslæsning: en længere tekst af religiøs eller religionsvidenskabelig karakter.
Der skal indgå materiale på engelsk samt, når det er muligt, på andre fremmedsprog.

2.3. Supplerende stof

De faglige mål kan ikke opfyldes ved hjælp af kernestoffet alene, men skal suppleres med stof, der perspektiverer og uddyber kernestoffet, blandt andet i samspillet med andre fag, så eleverne kan leve op til de i pkt. 2.1. angivne mål.

2.4 Omfang

Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 250-350 sider.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

Undervisningen i faget tager udgangspunkt i religionsvidenskabelige teorier og metoder, som f.eks. komparative, historiske og sociologiske tilgange.

Religion behandles i faget som et menneskeligt, historisk, kulturelt og socialt fænomen, og de udvalgte religioner behandles i deres historiske og samfundsmæssige sammenhænge og med opmærksomhed på religionernes kompleksitet og mangfoldighed.

Samtidig behandles religion som fænomen og de enkelte religioner i et komparativt, tværkulturelt perspektiv, f.eks. med anvendelse af analytiske og teoretiske religionsfænomenologiske og religionssociologiske begreber. Materialet, der anvendes, omfatter såvel klassiske som repræsentative tekster, billed- og lydoptagelser samt internetsider. Også andet materiale, herunder religiøse genstande, musik, interview, iagttagelser fra feltarbejde og ekskursioner m.v. inddrages, bl.a. for at sikre, at religionernes nutidige, materielle og æstetiske sider belyses.

Tilgangen til tekster og øvrigt materiale kombinerer karakteriserende, analyserende, fortolkende og kritiske synsvinkler, der lader såvel religionernes egne forestillingsverdener (indefraperspektiver) som videnskabelige og ikke-religiøse synsvinkler (udefraperspektiver) komme til orde.

Af fagets undervisningstid anvendes ca. 20 pct. på kristendom.

Elevernes faglige overblik styrkes ved en kort oversigt, der sætter verdens religioner ind i en historisk og geografisk sammenhæng.

Den vigtigste tilgang til fagets emner er arbejdet med tekster. Disse omfatter både klassiske og repræsentative tekster, som læses intensivt, og bredere fremstillinger, opslagsværker og informationer fra internettet.

Der læses også en længere tekst (ca. 30 sider) af religiøs eller religionsvidenskabelig karakter. Desuden inddrages andet materiale såsom billeder, spil, hjemmesider, arkitektur, film samt iagttagelser fra feltarbejde eller ekskursioner.

3.2. Arbejdsformer

Undervisningen tilrettelægges således, at forskellige læringsstrategier tilgodeses, og elevernes læring og tilegnelse af de i pkt. 2.1. anførte faglige mål understøttes.

Imod slutningen af det samlede undervisningsforløb lægges vægten i højere grad på elevernes mere selvstændige arbejde med stoffet som f.eks. arbejde med enkelt- og flerfaglige projekter, herunder udvikling og vurdering af innovative løsningsforslag i forhold til virkelighedsnære problemstillinger, der afspejler religionsfagets anvendelse i forhold til det omgivende samfund.

Undervisningen skal inddrage både mundtligt og skriftligt arbejde, der understøtter elevernes læring og udvikling af skrivekompetencer, bl.a. i forhold til skriftlige opgaver.

I den sidste del af undervisningstiden udarbejder eleverne, individuelt eller i grupper på maksimalt tre, et projekt. Omfanget ved individuel udarbejdelse er maksimalt seks sider og ved gruppearbejde maksimalt 12 sider. Elever, der samarbejder i en gruppe, har fælles ansvar for det afleverede projekt.

Eleverne indkredser under vejledning relevante faglige problemstillinger og materialer. Projektet skal ligge inden for eller i forlængelse af områder, der er arbejdet med tidligere i forløbet og afspejle kravet om anvendelse af religionsvidenskabelig teori. Projektet kan tage udgangspunkt i feltarbejde, religionsvidenskabelig teori og metode eller fordybelse i et religionsvidenskabeligt emne. Der afsættes fem til syv timers undervisningstid til projektarbejdet. Projektet skal afleveres inden undervisningens afslutning.

Det afsluttende projekt er forinden prøven ikke rettet og kommenteret af eksaminator. Hvis der gives årskaraktter i faget, skal projektet indgå i fastsættelsen heraf.

Der skal indgå udadrettede aktiviteter som ekskursioner og feltarbejde i undervisningen.

3.3. It

It skal inddrages i undervisningen på flere forskellige måder og understøtte såvel arbejdet med de faglige mål (2.1.) og didaktiske principper (3.1.), samt elevernes digitale dannelse.

Internettet og andre elektroniske medier skal inddrages som kilde til religioner og religionsfaglige problemstillinger.

Eleverne skal i forbindelse med faget anvende forskellige it-værktøjer og øves i en kritisk og reflekteret tilgang til materialer og ressourcer på internettet. Eleverne skal trænes i informationsøgning og i at vurdere relevans, intention og troværdighed, herunder om stoffet belyses indefra eller udefra.

3.4. Samspil med andre fag

Ved tilrettelæggelsen af valgfaget religion B inddrages elevernes viden og kompetencer fra andre fag, som eleverne hver især har, så de bidrager til perspektivering af emnerne og belysning af fagets almindelige sider.

Igennem samspillet fremmes elevernes forståelse af sammenhængen mellem religiøse problemstillinger og historiske, samfundsmæssige, litterære, idéhistoriske eller etiske problemstillinger. Særlig oplagt er udviklingen af elevernes forståelse af forholdet mellem religion og moderne, sekulære samfund i en global kontekst. Desuden gives eleverne her lejlighed til at anvende fagets begreber, teorier og metoder på konkrete problemstillinger.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Gennem individuel vejledning og evaluering skal eleven undervejs i forløbet opnå en klar opfattelse af niveauet for og udviklingen i det faglige standpunkt, herunder beherskelse af religionsfaglige begreber og evne til at foretage religionsfaglige analyser. Mindst én gang i hvert semester skal der ske en formativ evaluering af elevens standpunkt, arbejdsindsats og aktive deltagelse i undervisningen.

4.2. Prøveform

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af eksaminandens projekt, jf. pkt. 3.2., og en opgave med et ukendt bilagsmateriale og spørgsmål til det udarbejdede projekt.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid.

Opgaverne, projekterne og spørgsmålene til projekterne sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Opgaverne, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen i al væsentlighed dække de faglige mål og den gennemførte undervisning. Opgaverne består af et til tre materialer med et samlet omfang på en til to normalside a 2400 enheder (antal anslag inklusiv mellemrum). Materialer som billeder, video, statistik, musik, lyrik, tegneserier, osv., kan også indgå og deres omfang omregnes på baggrund af skøn.

Den enkelte opgave må anvendes højst to gange på samme hold.

Der udleveres et til tre spørgsmål til det udarbejdede projekt. Spørgsmålene skal angive, hvilke problemstillinger eller perspektiver, der ønskes inddraget i præsentationen.

Eksaminationen tager udgangspunkt i eksaminandens præsentation af projektet med inddragelse af de udleverede spørgsmål. Maksimalt ti minutter af eksaminationstiden bruges på behandling af projektet.

Eksaminationen former sig derefter som en samtale mellem eksaminand og eksaminator med udgangspunkt i eksaminandens analyse af den trukne opgave.

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens mundtlige præstation.

Ved prøve, hvor faget indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på, at eksaminanden kan:

- behandle problemstillinger i samspil med andre fag
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.